

ČÁST IV.

VÝSLEDKY HLASOVÁNÍ V ÚZEMNÍCH PŘEHLEDECH

Volby do Evropského parlamentu proběhly na území České republiky 24. a 25. května 2019 v 14 766 stálých volebních okrscích, vytvořených podle zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů. Organizačně a evidenčně byly vedeny v celkem 6 254 obcích.

Zápis o průběhu a výsledku hlasování odevzdaly všechny okrskové volební komise, tj. celkem 14 766. Nejčastěji byly vytvářeny malé volební okrsky do 300 voličů, které činily přibližně 34 % všech okrsků v ČR. Volební okrsky do 300 voličů představují téměř 61 % všech volebních okrsků v Kraji Vysočina a více než polovinu ze všech okrsků tvoří také na území Jihočeského (téměř 54 %) a Plzeňského kraje (téměř 52 %). Největší okrsky s více než 1 200 voliči byly na území České republiky vytvořeny sporadicky, z celkového počtu okrsků jich bylo méně než 5 %. Největší procentuální zastoupení měly okrsky s více než 1 200 voliči na území Zlínského a Moravskoslezského kraje, kde okrsky této velikostní kategorie tvořily přibližně 8,5 % ze všech okrsků.

Kraj Vysočina má nejvyšší podíl jednookrskových obcí z celé republiky. To je důsledek rozdrobené sídelní struktury, která se projevuje velkým množstvím malých obcí s jedním okrskem. Podíl obcí s jedním okrskem zde činil přibližně 89 % všech obcí kraje, zatímco celorepublikový průměr činil 79 %. Naopak nejnižší podíl jednookrskových obcí byl zaznamenán v Moravskoslezském kraji (68 %), což je důsledkem urbanizované sídelní struktury kraje, kde se častěji objevují populačně velká sídla městského typu.

Minimální počet osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu v jednom volebním okrsku na území ČR byl zaznamenán v okrsku č. 3 v obci Hoříněves v okrese Hradec Králové (13 zapsaných voličů) a v jednookrskové obci Vysoká Lhota v okrese Pelhřimov (15 zapsaných voličů). Maximální počet voličů přesahující 10 tisíc osob byl zaznamenán v okrscích č. 1 a 18 v městské části Brno-střed. Do tohoto seznamu však byly zahrnuty i osoby bez trvalého místa pobytu, resp. s adresou trvalého bydliště na ohlašovaných pobytu (úřadech MČ). Volební účast v těchto největších okrscích byla proto značně podprůměrná - obálky byly ve volebních místnostech vydány 1,68 %, resp. 2,58 % zapsaných voličů. Absolutně největší počet voličů v jednom okrsku (1 052) přišel k volbám v okrsku č. 1 v obci Psáry (okres Praha-západ). Nejvyšší volební účast byla zaznamenána v obci Čilá (okr. Rokycany), kde k volbám přišlo 90 % oprávněných voličů.

Z hlediska velikostních kategorií obcí byla nejvyšší volební účast zaznamenána v obcích s méně než 250 voliči, kde se voleb zúčastnilo téměř 33 % voličů. S rostoucím počtem voličů v seznamu volební účast postupně klesá, přičemž minimální hodnoty dosahuje volební účast v kategorii 2 000 - 3 999 voličů (27,4 %), od této velikostní kategorie se volební účast opětovně zvyšuje, hranici 30 % volební účast překonává v největší kategorii s 35 000 a více voliči v seznamu. Procentuálně nejvíce voličů tak přišlo k volbám do Evropského parlamentu v roce 2019 v nejnižší a nejvyšší velikostní kategorii obcí. Ze srovnání volební účasti v jednotlivých krajích vyplývá dominantní postavení Prahy, která měla ve všech velikostních kategoriích nejvyšší hodnotu volební účasti, přičemž celková volební účast v Praze (38,31 %) byla o téměř 10 procentních bodů vyšší než celorepubliková hodnota.

Pro volební strany, které na území České republiky získaly mandáty v Evropském parlamentu, jsou pomocí kartogramů (kartogram 2 - 8), znázorněny oblasti územní volební podpory podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen „SO ORP“). Pro tento účel se podpora voličů počítala jako podíl počtu platných hlasů pro danou stranu na počtu platných hlasů ve SO ORP celkem a následně byla sestupně seřazena. Na základě absolutního počtu platných hlasů pro danou stranu v jednotlivých (podle volební podpory seřazených) SO ORP bylo vytvořeno 5 kategorií. Každý barevný odstín v legendě vyjadřuje právě jednu pětinu z celkového počtu v ČR obdržaných platných hlasů pro danou volební stranu. Odstíny šedé jsou vykresleny oblasti, kde volební strana měla nejmenší podporu voličů, barevnými odstíny jsou zobrazeny oblasti s podporou největší.

Vítězné hnutí ANO se těšilo největší podpoře voličů prakticky na celém území Ústeckého a Karlovarského kraje, v okresech Tachov, Znojmo, Jeseník a Bruntál a v Ostravě a jejím okolí (Orlová, Karviná). Naopak z hlediska volební podpory se jeví jako marginální především Praha a Brno a nejbližší zázemí těchto měst. Obdobnou charakteristiku územní volební podpory mají také SPD a KSČM.

Ve volbách do Evropského parlamentu se území nejintenzivnější podpory omezuje v případě ODS, Pirátů a Koalice STAN a TOP 09 pouze na několik územních jednotek. To je způsobeno vysokou koncentrací volební podpory v Praze (populačně největší územní jednotka) a jejím bezprostředním okolí (Černošice, v případě ODS i Říčany, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav a Neratovice), kde je soustředěna více než pětina z celkového počtu voličů těchto volebních stran.

Volební podpora KDU-ČSL je specifická vysokou koncentrovaností do moravských regionů, kde je volební strana výrazně úspěšnější než v Čechách. Nejlepších volebních výsledků KDU-ČSL dosáhla především v SO ORP Zlínského a Jihomoravského kraje a ve východní části Kraje Vysočina. Velmi nízká volební podpora byla naopak zaznamenána na celém území Karlovarského a Ústeckého kraje a prakticky na většině území krajů Středočeského, Plzeňského a Libereckého.

Značné rozdíly v regionální volební podpoře KDU-ČSL jsou patrné i z pořadí volebních stran podle počtu obdržených platných hlasů v jednotlivých krajích. V Ústeckém a Libereckém kraji se KDU-ČSL umístila až na devátém místě (více hlasů než KDU-ČSL zde získaly i volební strany, které nepostoupily do skrutinia; v Ústeckém kraji ČSSD a „EU TROLL“, v Libereckém kraji Hlas a ČSSD), naopak ve Zlínském kraji se strana umístila na druhém místě. Hnutí ANO získalo nejvíce hlasů ve 13 ze 14 krajů, neztvítěžilo pouze na území hlavního města Prahy, kde se umístilo až na čtvrtém místě. V Praze zvítěžila Koalice STAN a TOP 09, nicméně v ostatních krajích se volební straně dařilo méně (nejlepším mimopražským výsledkem je 3. místo v Libereckém kraji). V 7 krajích získala druhý nejvyšší počet hlasů ODS, v šesti krajích se umístili na druhém místě Piráti a ve Zlínském kraji byla druhá v počtu získaných hlasů KDU-ČSL.

Volební zisky volebních stran se liší nejen územně, ale například i podle velikosti obce. Z výsledků prezentovaných v tabulce 9 vyplývá, že zisky některých volebních stran s velikostí obce rostou. Příkladem takovéto strany může být ODS. V obcích do 250 voličů získala ODS 12,25 % platných hlasů, s rostoucím počtem voličů v obci se podíl hlasů pro ODS postupně zvyšoval (k mírnému poklesu došlo pouze u obcí s 2 000 - 3 999 zapsanými voliči a s 15 000 - 34 999 zapsanými voliči), zatímco v největších městech nad 35 000 voličů činil tento podíl 16,25 %. Z ostatních volebních stran, které ve volbách získaly zastoupení v Evropském parlamentu, s rostoucím počtem zapsaných voličů rostla volební podpora také v případě Koalice STAN a TOP 09.

Vítěz voleb - hnutí ANO - byl neúspěšnější v obcích s 15 000 - 34 999 zapsanými voliči, kde hnutí získalo 23,84 % platných hlasů. Naopak v nejvyšší velikostní kategorii obcí s 35 000 a více voliči v seznamu hnutí získalo pouze 19,07 % hlasů, což je nejnižší zisk ze všech velikostních kategorií. Nejnižší podíl platných hlasů mají v této populačně nejvyšší kategorii obcí i SPD, KSČM a KDU-ČSL.

Přestože mělo hnutí ANO nejnižší podíl platných hlasů ve velikostní kategorii s 35 000 a více voliči, dokázalo ve 24 z 25 obcí této velikostní kategorie získat absolutně nejvíce hlasů. Jedinou výjimku představovalo hlavní město Praha, kde nejvyšší počet hlasů obdržela Koalice STAN a TOP 09. Podobně dominantní bylo hnutí ANO i v kategorii s 15 000 až 34 999 zapsanými voliči, kde zvítěžilo ve 39 ze 40 obcí této kategorie. Výjimkou v této kategorii bylo město Kroměříž, kde zvítěžila ČSSD, která však nepostoupila do skrutinia. V alespoň jedné obci ČR dokázalo zvítěžit (nebo se o vítězství v případě shody počtu hlasů podělit) celkem 21 ze 39 zaregistrovaných volebních stran. V 63,75 % obcí obdrželo nejvíce hlasů hnutí ANO, v alespoň 10 % obcí získaly nejvíce hlasů ještě ODS a KDU-ČSL. V minimálně jedné obci (městské části či městském obvodu) každého kraje dokázaly zvítěžit ANO, ODS, Piráti a Koalice STAN a TOP 09. KDU-ČSL sice zvítěžila ve více než 10 % obcí ČR, ty se však nacházely pouze na území 11 krajů. Volební strana neztvítěžila v žádné městské části Prahy a v žádné obci Karlovarského a Ústeckého kraje.

Ve většině obcí se vyskytla situace, kdy nebyl pro některou konkrétní volební stranu odevzdán žádný platný hlas. Hnutí ANO nezískalo žádný hlas pouze ve 24 (0,38 %) obcích (městských částech, městských obvodech) ČR. Nejvíce (5) jich bylo na Vysočině a ve Středočeském kraji. Naopak na území Prahy, Karlovarského, Královéhradeckého a Zlínského kraje získalo hnutí alespoň jeden hlas v každé obci (městské části). Minimálně v 95 % obcí získaly alespoň jeden platný hlas také volební strany ODS, KSČM, Koalice STAN a TOP 09, Piráti a SPD. Jedinou volební stranou, která postoupila do skrutinia a zároveň ve více než 10 % obcí ČR nezískala žádný platný hlas, byla KDU-ČSL.

Objevily se i volební strany, které ve většině obcí (městských částí, městských obvodů) nezískaly žádný platný hlas. Nejčastěji byl tento jev zaznamenán u volební strany KONZERVATIVNÍ ALTERNATIVA, která nezískala žádný hlas v 97,31 % obcí ČR. Ve více než 90 % obcí nezískaly žádný hlas i volební strany Koalice ČSNS a Patrioti ČR, JSI PRO? Jistota Solidarita Investice pro budoucnost a PRVNÍ REPUBLIKA.

Seznam tabulek v Části IV:

- Tab. 4 Přehled výsledků hlasování v jednotlivých krajích a okresech
- Tab. 5 Počet platných hlasů podle územních celků podle volebních stran
- Tab. 6 Pořadí volební strany v krajích (dle počtu platných hlasů)
- Tab. 7 Výsledky hlasování v obcích s 10 000 a více obyvateli
- Tab. 8 Volební účast podle velikostních skupin obcí (dle počtu zapsaných voličů)
- Tab. 9 Výsledky hlasování podle velikostních skupin obcí (dle počtu zapsaných voličů)
- Tab. 10 Vítězné strany podle velikostních skupin obcí (dle počtu zapsaných voličů)
- Tab. 11 Přehled o počtu obcí (městských částí), ve kterých strana zvítězila
- Tab. 12 Přehled o počtu obcí (městských částí), ve kterých strana nezískala žádný platný hlas
- Tab. 13a Počty okrsků podle velikostní skupiny okrsku - absolutní počty dle krajů
- Tab. 13b Počty okrsků podle velikostní skupiny okrsku - relativní podíl dle krajů
- Tab. 14 Počty obcí ve velikostní skupině obce - přehled dle krajů a okresů

Poznámka: Pokud v obci zvítězilo více volebních stran, je toto vítězství v Tab. 10 a 11 započteno každé volební straně. Z tohoto důvodu je součet vítězství všech volebních stran větší, než je celkový počet obcí.

Seznam kartogramů v Části IV:

- Kartogram 1 Volební účast dle správních obvodů ORP
- Kartogram 2 Oblasti územní volební podpory ANO
- Kartogram 3 Oblasti územní volební podpory ODS
- Kartogram 4 Oblasti územní volební podpory Piráti
- Kartogram 5 Oblasti územní volební podpory Koalice STAN a TOP 09
- Kartogram 6 Oblasti územní volební podpory SPD
- Kartogram 7 Oblasti územní volební podpory KDU-ČSL
- Kartogram 8 Oblasti územní volební podpory KSČM